

3. TREBALL I MEDI AMBIENT

3.1. MARC NORMATIU

3.1.1. LA LLEI 31/ 1995

La Llei 31/1995 de Prevenció de Riscos Laborals, s'aproba després d'una sèrie de reformes a la legislació del treball.

Aquesta llei regula la seguretat y la salut en el treball. També trovem aquest tema de regulació, a la Directiva 89/391, que té una visió ampla de la prevenció. Més lluny que la prevenció d'accidents i que preten millorar el medi de treball controlant i intentant eliminar, els factors nocius per a la seguretat del treballador i perillosos per a la seua integritat.

Es configura, un deure general de seguretat a càrrec de l'empresari, que suposa prendre les mesures necessàries per a tutelar un ambient de treball adient, que pugui garantir la integritat física dels treballadors. Així es reflexa per exemple, a l'article 12 de la Directiva, on s'exposa que els empresaris consultaran als treballadors i/o als seus representants, i permetiran la seua participació al marc de totes les qüestions que afecten a la seguretat al treball.

També podem observar un creuament entre "prevenció de riscos laborals", i la tutela del medi ambient, que es manifesta per exemple, en que els principis de prevenció i protecció són part del dret mediambiental, i s'imposen funcions ambientals per part de l'empresa (per exemple en relació amb l'emissió de sorolls, contaminació ambiental, etc), en les que s'ha d'intentar que participen els treballadors perquè són precisament ells els que estan dins del procés productiu, per tant els que podran informar de les carencies i necessitats i d'al·lo a fer per complir la normativa de protecció al medi ambient. Tot al·lo es fa per poder desenvolupar una política ambiental a nivell d'empresa, per a lo qual, els treballadors necessitarien d'una legitimació normativa on poder ampararse per denunciar determinats comportaments, i com no, per a poder exigir el compliment d'aquelles normes que si bé protegeixen al medi ambient, per extensió, també protegeixen la seua pròpia salut.

I per a poder despertar la participació dels treballadors, i aconseguir l'èxit de les polítiques mediambientals, existeix un element bàsic com és l'existència d'instruments indirectes per motivar els treballadors. Aquests poden ser: la informació i la formació d'una cultura i una consciència ecològica.

Precisament això es reflexa en l'Exposició de Motius de la prevenció de riscos laborals en lo següent: "*la informacion y la formacion de los trabajadores dirigidas a un mejor conocimiento tanto del alcance real de los riesgos derivados del trabajo como de la forma de prevenirlos y evitarlos, de manera adaptada a las peculiaridades de cada centro de trabajo, a las características de las personas que en el desarrollan su prestacion laboral y a la actividad concreta que realizan*".

Malgrat l'evident connexió entre protecció del medi ambient (prevenció de riscos ecològics), i prevenció de riscos professionals, això no s'ha integrat expressament a la llei, ja que sols es parla en algunes ocasions de "factores ambientales al treball".

La separació abans mencionada, presenta l'inconvenient de separar al·lo que es deuria ensenyar junt en la formació global del treballador com a tal, ja que al formar al treballador en matèria de riscos professionals, deuria també formar-se per evitar els accidents així com la degradació del medi de treball.

El deure de vetllar pels interessos no sols en matèria laboral, està de nou reflexat a l'article 29.1 de la Llei 31/1995 i a l'article 13 de la Directiva 89/391. Aquí s'estableix un deure genèric del treballador de vetllar per la

seua seguretat i salut, així com per *"las de las demas personas afectadas"*, i la Llei parla de *"aquellas otras personas a las que pueda afectar su actividad profesional"*, i per això, no sols als companys de treball.

Per un altra part, a la CE, es regulen responsabilitats i obligacions derivades des respecte al medi ambient, tant per la part empresarial com en la dels treballadors. I això no lleva d'una imposició al treballador de previndre o combatre els danys al medi ambient derivats del treball, regulat al aprovar-se la Llei de Prevenció de Riscos Laborals.

Com a últim punt, comentarem que, l'ampliació d'aquestes qüestions a l'esfera d'allo ecològic, no està exenta de riscos, per damunt de tot perquè pot convertir en matèria de negociació les qüestions ecològiques i com a instrument de pressió sindical, i això significaria el permetre que es negocie segons conveniències ideològiques i d'interessos, qüestions com el dret al medi ambient de treball i la seua correcta conservació, la qual cosa, deuria de garantir-se mitjançant llei de drets i deures generals de protecció i amb unes sancions efectives en cas d'incompliment, i no disposar d'ell com a tema de negociació per tal de que existeixca una major efectivitat.